

ปัญหาผู้ลี้ภัยอินโคโนในประเทศไทย

นางสาวอาภรณ์ พุ่มนิคม

006556

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. ๒๕๒๒

The Problem of Indochinese Refugees in Thailand

Miss Arbhorn Phumjikoorn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Political Sciences

Department of International Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

1979

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัญหาผู้ลี้ภัยอินโดจีนในประเทศไทย

โดย

นางสาวอาภรณ์ พุ่มนิคม

ภาควิชา

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. เขียน ชีระวิทย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประสิทธิ์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรา พงศาพิชญ์)

.....
(นางอรุจฉา รอดประเสริฐ)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. เขียน ชีระวิทย์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์
ชื่อนิติ
อาจารย์ที่ปรึกษา
ภาควิชา
ปีการศึกษา

ปัญหาผู้ลี้ภัยอินโดจีนในประเทศไทย
นางสาวอรุณ พุฒนิคม
รองศาสตราจารย์ ดร.เขียน ชีระวิทย์
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
๒๕๒๒

บทคัดย่อ

ประเทศไทยต้องรับภาระหนักเกี่ยวกับปัญหาผู้ลี้ภัยอินโดจีนที่อพยพหลังไหลเข้ามาในประเทศตั้งแต่เดือนมีนาคม ๒๕๑๘ เป็นต้นมาจนถึงบัดนี้ (ปี ๒๕๒๒) โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ลี้ภัยที่มาทางบกที่มีจำนวนกว่า ๑๕๐,๐๐๐ คน (เดือนมิถุนายน ๒๕๒๒) ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อชนในคานต่าง ๆ เป็นอย่างมาก ทั้งในคานเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม รวมทั้งคานความมั่นคงปลอดภัยของประเทศด้วย แมว่ารัฐบาลไทยจะมีนโยบายที่แน่ชัดว่า รัฐบาลไม่ประสงค์จะให้ผู้ลี้ภัยเข้ามาในประเทศ แต่ปรากฏว่าทางการก็ไม่อาจดำเนินการสกัดกั้นและผลักดันผู้ลี้ภัยได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้เพราะเหตุผลทางคานมนุษยธรรมนั่นเอง การดำเนินการมาตรการต่าง ๆ จึงอยู่ในลักษณะ อะลุมอลวยตลอดมา

อย่างไรก็ตาม ในแง่ของกฎหมายนั้น โดยที่ประเทศไทยมิได้เป็นภาคีอนุสัญญาใด ๆ ที่เกี่ยวกับผู้ลี้ภัย ดังนั้น ในกรณีนี้รัฐบาลจึงไม่มีข้อผูกพันทางกฎหมาย ในอันที่จะต้องให้การปฏิบัติต่อผู้ลี้ภัยอินโดจีนตามมาตรฐานหรือหลักปฏิบัติที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาเหล่านั้น

ด้วยเหตุผลทางคานภูมิศาสตร์และมนุษยธรรมทำให้รัฐบาลไทยจำต้องยอมรับผู้ลี้ภัยอินโดจีนไว้ในประเทศ ในการนี้รัฐบาลไทยจึงได้นำเอาพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง

พ.ศ. ๒๔๕๓ มาปรับใช้กับกรณีนี้โดยอนุโลม เนื่องจากยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับผู้ลี้ภัย
 เป็นการเฉพาะ พระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลทำให้ผู้ลี้ภัยอินโดจีนที่เข้ามาในประเทศ
 ต้องถูกดำเนินคดีในข้อหาหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ก่อนที่จะถูกส่งตัวไปไว้ใน
 ศูนย์รับผู้อพยพในจังหวัดต่าง ๆ ที่อยู่ตามบริเวณชายแดนของประเทศเพื่อรอการส่งตัว
 ออกนอกประเทศต่อไป

ในด้านความช่วยเหลือจากต่างประเทศนั้น สถานการณ์ได้บีบบังคับให้รัฐบาล
 ไทยจำเป็นต้องขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นจากองค์การระหว่าง
 ประเทศ เช่น สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยสหประชาชาติ คณะกรรมการกาชาดระหว่าง
 ประเทศ และองค์การการกุศลเอกชนต่าง ๆ หรือจากประเทศต่าง ๆ เช่น สหรัฐฯ
 ฝรั่งเศส ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น ฯลฯ ซึ่งการขอรับความช่วยเหลือดังกล่าวนี้ บางกรณีได้
 มีผลให้รัฐบาลไทยต้องยอมรับพันธกรณีบางประการ เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ลี้ภัยที่ติดตามมา
 ด้วย อาทิเช่น หลักการไม่ผลักดันกลับ หลักการที่คำนึงถึงความสมัครใจของผู้ลี้ภัยในการ
 เดินทางกลับประเทศมาตุภูมิหรือไปประเทศที่สาม เป็นต้น พันธกรณีดังกล่าวได้กลายเป็น
 เป็นข้อจำกัดในการใช้อำนาจอธิปไตยในดินแดนของประเทศไทยเอง

ในเรื่องการส่งผู้ลี้ภัยอินโดจีนออกไปนอกประเทศนั้น สำหรับการส่งผู้ลี้ภัย
 กลับสู่ประเทศมาตุภูมินั้นได้เคยมีการริเริ่มกันมาบ้างแล้วในกรณีของผู้ลี้ภัยชาวลาว แต่
 มิได้มีการดำเนินการใด ๆ เพราะบรรยากาศทางการเมืองไม่อำนวย ส่วนการส่ง
 ผู้ลี้ภัยไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่สามนั้น ความช่วยเหลือที่ประเทศต่าง ๆ ให้แก่ประเทศ
 ไทยในค่านนี้และในขณะนี้ กล่าวได้ว่ายังอยู่ในวงจำกัดเพียงไม่กี่ประเทศ ซึ่งเป็นการ
 แสดงให้เห็นได้ว่า ต่างประเทศยังไม่ได้ให้ความสนใจที่จะเข้าช่วยกันแก้ปัญหาอย่าง
 จริงจัง ทั้ง ๆ ที่ปัญหานี้เป็นปัญหาระหว่างประเทศที่ประชาคมระหว่างประเทศควรที่จะ
 มีส่วนรับผิดชอบร่วมกัน

ในชั้นนี้ ขอให้จริงใจชี้ให้เห็นแนวโน้มในอนาคตว่า ทรายโคที่อัตราผู้ลี้ภัย
อินโดจีนที่ได้รับการจัดส่งออกไปนอกประเทศยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ไม่สมดุลงกับอัตราผู้ลี้ภัย
อินโดจีนที่ยังคงทะยอยเข้ามาในประเทศไทยที่เป็นอยู่ในขณะนี้แล้ว ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
จะต้องยอมรับความจริงที่ว่า จะมีผู้ลี้ภัยอินโดจีนจำนวนไม่น้อยตกค้างอยู่ในประเทศไทย
โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ลี้ภัยเหล่านั้นจะเป็นผู้ลี้ภัยที่ไม่มีความรู้ความสามารถเนื่องจากเป็น
พวกที่หนีจากการคัดเลือกของประเทศต่าง ๆ แล้ว ซึ่งก็เป็นหน้าที่ที่รัฐบาลไทยจะต้อง
เตรียมตัวเพื่อรับสถานการณ์นี้ล่วงหน้า รวมทั้งจัดเตรียมนโยบายระยะยาวที่จะนำมาใช้
ในการแก้ปัญหาเหล่านี้ในอนาคตต่อไปด้วย

Thesis Title The Problem of Indochinese Refugees
 in Thailand
Name Miss Arbhorn Phumnikoom
Thesis Advisor Associate Professor Khien Theeravit, Ph.D.
Department International Relations
Academic Year 2522

ABSTRACT

Since March 1975, Thailand has to bear the burden of unabated influx of Indochinese refugees, especially the so called "land people", which numbering over 150,000 (as of June 1979), creates a great deal of economic, social, financial and security problems to the country. The Thai Government, despite its clearly stated policy of not permitting the entry of refugees, has not been able to fully exercise measures to deter the inflow of these people. It was the humanitarian considerations that prompt Thailand to be flexible in the implementation of such policy.

Not being a party to any general conventions on refugees, Thailand is therefore not legally obliged to conform with the provisions thereof in the treatment of these refugees.

The geographical and humanitarian reasons have left Thailand with no other alternatives but to grant temporary asylum to these people. In the absence of specific Acts on refugees, Thailand is obliged to make shift of her Immigration Act, B.E. 2493, in dealing with refugee problems. These unfortunate people have thus to stand trial as illegal entrants and once a verdict is given, they would be sent to various Displaced Persons Centres along the border pending repatriation or resettlement in third countries.

As the problem has increasingly been more acute, Thailand has to resort to international assistance, be it from international organizations such as the United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), the International Committee of the Red Cross (ICRC) and voluntary agencies or third countries, for instance, the United States, France, Australia, Japan etc. In exchange of such assistance, Thailand has been compelled to accept certain international obligations, e.g., the principle of non-refoulement and the voluntary repatriation or resettlement. Such obligations has become a restriction for the Thailand in the exercise of her sovereignty.

Insofar as repatriation of refugees is concerned, efforts have been made to repatriate Loatian refugees but

no such action has really been substantiated, due to certain unfavorable political atmosphere. With respect to the resettlement in third countries, it is evident from the fact that very few countries have offered to accept these refugees, inadequate attention has thus far been given to this matter by the international community, although the problem is obviously of international character.

This situation clearly indicates the future trend of this problem that if the repatriation or resettlement of refugees is still outweighed by the exodus of refugees into Thailand, there will surely be a remnant in Thailand of a large number of unskilled refugees who left after the selection by third countries with whom the Government of Thailand would feel obliged to accommodate. Thus, a long-term policy to deal with this future problem is a must.

คำอุทิศ

แด่
พ่อ และ แม่

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
คำอุทิศ	ญ
บทที่	
๑. บทนำ	๑
๒. ความหมายของคำว่า "ผู้ลี้ภัย" และสถานะทาง กฎหมายของผู้ลี้ภัย	๓
๓. ลักษณะการอพยพเข้ามาในประเทศไทยของผู้ลี้ภัย อินโดจีน	๑๕
๔. นโยบายและท่าทีของไทยเกี่ยวกับปัญหาผู้ลี้ภัยอินโดจีน ในประเทศ	๒๔
๕. การดำเนินการของฝ่ายไทย	๓๓
๖. บทบาทของต่างประเทศในการให้ความช่วยเหลือ ผู้ลี้ภัยอินโดจีนในประเทศไทย	๔๖
๗. ปัญหาและแนวโน้มในอนาคต	๕๓
๘. บทสรุปและขอเสนอแนะ	๕๓
บรรณานุกรม	๕๖
ภาคผนวก	๑๐๐
ประวัติผู้เขียน	๑๒๓

